

ger et enkelt Valgs Resultater og bygger noget i saa Henseende paa det. Uden denne Streg, som man har talt saa meget om, vilde Venstre ved sidste Valg ikke have faaet valgt nogen i Frederiksborg Amt, hvor Venstre var det Parti, der fik flest Stemmer indenfor Amtet, nemlig 8 836 af 33 000, heller ikke i Præstø Amt, hvor Venstre fik 10 200 Stemmer af 35 800. I Svendborg Amt vilde Venstre kun have faaet en enkelt Kandidat valgt, skønt det fik over en Trediedel af Stemmerne, og der er 6 Kredse, og det vilde vist heller ikke have faaet mere end en Kandidat valgt i Odense Amt, skønt det havde mellem en Trediedel og en Fjerdedel af samtlige Stemmer, der blev afgivet indenfor Amtet. Tager vi f. Eks. de Radikale — og undtager Viborg Amt, hvor de ved Hjælp af Manøvren i Skive fik mere end rimeligt —, vilde, hvis vi havde slettet Stregen, over 28 000 Vælgere i Hjørring, Aalborg, Ringkøbing og Ribe Amter slet ikke have faaet nogen som helst stedlig Repræsentation. Derfor siger jeg, at man kan sagtens sige med et enkelt Valgresultat for Øje, at det er til Fordel for det og det Parti, men saadan kan man ikke regne. Jeg er vis paa, at der, hvis man ikke paa en eller anden Maade indfører i Systemet Bestemmelser, der hindrer de Virkninger, jeg her taler om, der vil komme, hvis man stryger Stregen, vil blive den største Uvillie indenfor Befolkningen, hvilket Parti man end vil nævne. I 1915 var Ministeren ogsaa klar over, at dette havde Betydning for hele Systemet. Jeg læste før de Udtalelser op, der fremkom fra Ordføreren i Landstinget (Jørgen Pedersen), og Ministeren fremhævede udtrykkelig overfor de Udtalelser, der faldt i den Henseende, at Systemet kalder paa Vælgernes Interesse, men samtidig siger Ministeren, at Metoden, som vi tilsigter, er netop, som Ordføreren i Landstinget har skildret, at foretage et Forholdstalsvalg indenfor 3 store Omraader. Det er netop det, man tilsigter, og saa faar man en Repræsentation, der bliver stedlig fordelt, men hvis man ikke tager det Hensyn, kommer man ud i noget, som man slet ikke har haft Overblik over; det vil da vise sig, at man, hvis Systemet skal leve og ikke blot skal blive en Tilfældighed, der bliver gennemført under Forhandlinger her paa Rigsdagen under en øjeblikkelig Situation, maa varetage de Hensyn, som jeg her har talt om. Jeg vil altsaa foreslaa Partierne, at man prøver Overenskomst-Valgloven endnu ved

det kommende Aars Valg — flere Gange kunde man prøve den, hed det den Gang, Overenskomsten blev vedtaget — og blot ændrer Loven saadan, at vi hurtig kan faa aabnet Adgang for Sønderjylland til at blive repræsenteret.

Men selvfølgelig ønsker vi alle disse Spørgsmaal nøjere overvejet og en Valglovsrevision forberedt. Ved en Valglovsrevision maa man ind paa alle de forskellige Muligheder, jeg har fremhævet, naar man skal røre ved den Overenskomst, der blev truffet i 1915. En saadan Forberedelse mener vi da ogsaa, man skal gaa til og gaa den Vej, som det har vist sig, man har maattet gaa i alle andre Lande, og som vi ogsaa skylder Folket at gaa, fordi Folket skal have alt vel overvejet i disse indgribende Spørgsmaal. Inden Afgørelsen falder om den endelige Valglov, maa vi, naar hele det danske Folk er samlet, have hele Spørgsmaalet forberedt gennem en saglig Kommissions Arbejde. Det er den Vej, man er gaaet i alle andre Lande. I Sverige nedsatte man efter Rigsdagens Anmodning i 1917 en Kommission til Forberedelse af saadant Arbejde. Man havde forhandlet om Spørgsmaalet, og der havde rejst sig en Mængde Vanskeligheder; saa gik man den Vej, at man nedsatte en Kommission. I Norge vedtog Stortinget udtrykkelig, at der skulde nedsættes en Kommission til at overveje Spørgsmaalet, inden Afgørelsen blev truffet. I Holland har man ogsaa nedsat en Kommission, i Belgien ligeledes, i Frankrig ligeledes o. s. v. I hvilket Land man end vil nævne, har man nedsat en Kommission til Forberedelse af et saadant Arbejde. Mange Steder, hvor der ikke var nedsat en Kommission, har det vist sig, at Spørgsmaalet har voldt saadanne Vanskeligheder, at man under Arbejdet er kommet til det Resultat, at det var rigtigere, at en Kommission forberedte Arbejdet. Det, der nu maa ske, er efter vor Mening, at man i det Udvalg, der nu nedsættes om denne Sag, kan blive enig om, at en saadan Kommission skal nedsættes, og om Reglerne for dens Sammensætning, dens Opgave o. s. v.

Jeg tror, at enhver, der ser paa Af-snit B af Ministerens Lovforslag og gør sig klart, hvorledes Valglovsarbejdet former sig her i Landet som i alle andre Lande, vil indrømme, at det rejser alle de Spørgsmaal paa ny, som har vist sig at være vanskelige, at være Stridsspørgsmaal. I 1915 gik man til den nuværende Ordning, fordi Tilhængerne af Enmandskred-